

MEMÒRIA 2020

INTRODUCCIÓ

Començàvem la memòria del 2019 dient que estàvem “en una situació en que l’alerta ambiental se situa cada vegada més en el centre de la necessària acció política. L’agricultura industrial te un gran efecte en l’escalfament global, ans al contrari l’agricultura pagesa refreda el planeta. Recuperar la Sobirania Alimentària, el control de la nostra alimentació, esdevé un acte central en la lluita per enfrontar l’emergència climàtica”.

De forma inesperada i brutal els desequilibris que hem introduït al nostre planeta han estat part de l’origen d’una pandèmia global que ha repercutit en tots els àmbits de les nostres vides: social, de cures, econòmic... Sense deixar d’analitzar i difondre les causes estructurals de l’origen d’aquesta i de les pandèmies que han vingut i que vindran, hem hagut d’adaptar la nostra actuació a la lluita contra la pandèmia: treball telemàtic, suspensió d’activitats presencials, supressió de viatges per fer seguiments de projectes... les dificultats habituals que hem patit tota la ciutadania.

Per als Mercats de Pagès l’any 2020 també va ser difícil i ple de reptes. A causa de la crisi del Covid-19, al març de 2020 totes les llicències de mercats de venda no sedentària van ser suspeses. De nou els prejudicis sobre la venda ambulant i els mercats efímers feien perillar un servei essencial, perjudicant als petits productors agroecològics. Per això vàrem organitzar una campanya “Volem Mercats de Pagès a BCN” dirigida a l’Ajuntament de Barcelona. Finalment, a l’abril de 2020 les llicències de Mercats van ser reactivades i les productores, després d’unes setmanes d’absència, van tornar als carrers de Barcelona el dissabte 18 d’abril. Els Mercats de Pagès dels barris de Fort Pienc, l’Esquerra de l’Eixample i Guinardó, adaptats a les noves condicions, van tornar a estar oberts setmanalment. L’únic dels quatre Mercats de Pagès organitzats per la Xarxa de Consum Solidari que, després de la reactivació oficial de venda no sedentària continuava tenint la llicència paralitzada, va ser el Mercat de Sants. Com a resposta a la paralització del permís, vam iniciar una campanya que, en menys de 48 hores, va recollir 180 signatures, de les quals 32 eren d’entitats. La situació va ser solucionada de manera que el Mercat de Sants va tornar al funcionament a l’octubre de 2020, en una nova ubicació (Rambla Brasil/Avinguda de Madrid) que ens va acostar al barri de Les Corts, creant oportunitat de noves col·laboracions i treball conjunt entre barris/districtes veïns.

Tanmateix, i malgrat les dificultats, hem continuant preparant les activitats per ser desplegades quan superem la situació de pandèmia amb la incertesa de la seva durada. En especial hem seguit preparant nous projectes de cooperació, nous desenvolupaments dels mercats de pagès, de les activitats a les escoles i preparant com aprofitar la capitalitat de Barcelona de l’alimentació sostenible perquè se sentint les veus dels que estem ja construint la sobirania alimentària a les ciutats. Els seus fruits esperem veure’ls desenvolupats amb la superació d’aquesta situació tan excepcional que estem vivint.

COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

EQUADOR

Bona part del 2020 ha estat marcat per la pandèmia de la Covid-19, que en un primer moment va parar o alentir algunes de les activitats dels projectes a terreny. Tot i així, les nostres contraparts de Quito i la regió andina s'han adaptat a la situació i han aplicat tots els protocols de l'Estat equatorià en matèria de prevenció de la pandèmia i totes les activitats han pogut dur-se a terme. Totes les accions s'han pensat tenint en compte l'actual crisi de la Covid-19 que vivim i que afectarà segurament durant bona part de l'any 2021.

Al llarg d'aquest any s'ha continuat consolidant el treball que la Xarxa de Consum Solidari està realitzant al l'Equador des de l'any 2004. La XCS treballa a l'Equador principalment en els sectors de:

1. La promoció del desenvolupament rural basat en la sobirania alimentària
2. La promoció d'accions de Economia Social i Solidària
3. La promoció dels drets de les dones i lluita contra les violències masclistes

Per garantir el dret a l'alimentació i la defensa dels principis de la sobirania alimentària, seguim treballant al Cantó Cotacachi (Província d'Imbabura) amb la Unió d'Organitzacions Camperoles i Indígenes de Cotacachi (UNORCAC), amb la qual ja tenim un llarg recorregut realitzat. També a Cotacachi seguim recolzant a l'Assemblea d'Unitat Cantonal de Cotacachi (AUCC), enfortint la participació ciutadana, la formació local i, concretament l'apoderament de les dones i la defensa, promoció i garantia dels drets humans de les dones, processos liderats des de la Coordinació Cantonal de Dones de Cotacachi. D'altra banda, s'ha continuat al llarg de l'any 2020 amb la Fundació Terranueva, organització amb la qual la Xarxa de Consum Solidari fa anys que treballa. Amb aquesta organització hem iniciat el treball a Quito, recolzant actors de l'Economia Social i Solidària (ESS) local i les entitats municipals.

Projectes en execució al 2020

Foment del desenvolupament territorial sostenible amb identitat mitjançant la implementació del pla de salvaguardes del patrimoni cultural de l'agrobiodiversitat del cantó Cotacachi (Província d'Imbabura)

Socis locals: Unió d'Organitzacions Camperoles i Indígenes de Cotacachi (UNORCAC) i GAD Municipal de Cotacachi

Finançador: Diputació de Barcelona

Aquest projecte té per objectiu millorar les capacitats de les comunitats indígenes del cantó Cotacachi per incidir sobre els titulars d'obligacions (Municipio de Santa Ana de Cotacachi) en la defensa del dret a la conservació de la agrobiodiversitat i els coneixements tradicionals i pràctiques ancestrals vinculades, a través del desplegament d'algunes de les accions previstes en el Pla de Salvaguardes.

Aquest projecte s'ha continuat executant durant l'any 2020 amb les restriccions degudes a la pandèmia. Algunes de les activitats previstes a l'inici, van haver de ser anul·lades i aplaçades, sobretot aquelles que suposaven aglomeracions de persones i presencialitat, com per exemple les fires d'intercanvi de productes agrícoles. Totes les activitats que s'han pogut fer a distància o de manera virtual s'han continuat implementant.

Com a novetat, el soci institucional del projecte (Municipio de Santa Ana de Cotacachi) s'ha retirat del projecte per diferents motius. Aquest, ja ha tornat els fons que se li havien enviat i que havia d'executar per realitzar el Registre i diagnòstic de manifestacions patrimonials de la zona de Íntag, estudi que ja no es realitzarà en el marc d'aquest projecte. El fons retornats, s'han reformulat i s'han transferit a la UNORCAC, que els aprofitarà per implementar activitats a terreny.

Es preveu que aquest projecte finalitzi el mes de juny del 2021, tenint en compte l'allargament proposat pel finançador (període d'estat d'alarma a Espanya) i la pròrroga de tres mesos sol·licitada el mes de novembre del 2020.

Dones i nenes del Cantón Cotacachi (Imbabura, Equador) milloren l'exercici del seu dret a viure una vida lliure de violències

Soci local: *Asamblea d'Unitat Cantonal de Cotacachi (AUCC)*

Finançador: *Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)*

Aquest projecte va dirigit a la promoció dels drets de les dones a una vida lliure de violències, concretament a les dones de l'àmbit rural i urbà de les quatre zones del cantó Cotacachi: Urbana, Andina, Íntag-Manduriacos i Golondrinas.

Les seves accions han estat igualment afectades per les restriccions pròpies establertes per l'estat equatorià arrel de la declaració de pandèmia declarada el mes de març del 2019 però en cap cas les activitats del projecte s'han parat completament i s'han anat implementat totes aquelles que s'han pogut fer a distància o de manera virtual.

Durant l'any 2020 s'han mantingut varies reunions virtuals amb el soci local que han permès fer un seguiment de les activitats i l'adequació de les mateixes al nou context de pandèmia.

Es preveu que aquest projecte finalitzi el mes de juny del 2021, tenint en compte l'allargament proposat pel finançador (període d'estat d'alarma a Espanya) i la pròrroga de tres mesos sol·licitada el mes de Novembre del 2020.

Dones i nenes del Cantón Cotacachi milloren l'exercici del seu dret a viure una vida lliure de violències – Equador

Soci local: *Asamblea d'Unitat Cantonal de Cotacachi (AUCC)*

Finançador: *Ajuntament de Sant Cugat*

Aquest projecte representa un cofinançament del projecte finançat per l'ACCD i també compta com a soci local, amb l'AUCC. De la mateixa manera, el projecte va dirigit a la promoció dels drets de les dones a una vida lliure de violències, concretament a les dones de l'àmbit rural i urbà de les quatre zones del cantó Cotacachi: Urbana, Andina, Íntag-Manduriacos i

Golondrinas. En concret, les accions d'aquest projecte han estat bàsicament formatives i s'han apostat per la formació i capacitat dels principals Titulars de drets (TD).

Durant l'any 2020 s'han mantingut varies reunions virtuals amb el soci local que han permès fer un seguiment de les activitats i l'adequació de les mateixes al nou context

de pandèmia (des del mes de març, les capacitacions han tingut lloc en format virtual).

Es preveu que aquest projecte finalitzi el mes de març del 2021.

BOLIVIA

Al llarg de 2020, el nostre treball a Bolívia ha mantingut la política dels anys precedents. Territorialment ens hem centrat a recolzar la proposta del municipi de La Paz.

El tipus d'intervenció que hem recolzat es concreta en l'àrea peri urbana del macro districte de Hampaturi i de la Serranía de las Ánimas (macro districte Sud), tots dos adscrits al Municipi de La Paz. amb la finalitat d'enfortir l'agricultura que es desenvolupa en aquestes zones mitjançant l'adopció d'eines que permetin una producció agroecològica sustentable

Projectes en execució al 2020

Sobirania alimentària i sostenibilitat ambiental en el Municipi de La Paz, Bolívia

Soci local: Foro Boliviano sobre Medio Ambiente y Desarrollo (FOBOMADE)

Finançadors: Agència Asturiana de Cooperació al Desenvolupament

Aquest projecte, que va iniciar a finals de 2019, les i els titulars de drets que habiten l'àrea peri urbana del macro districte de Hampaturi i de la Serranía de las Ánimas (macro districte Sud), tots dos adscrits al Municipi de La Paz, conceben el territori com un espai multifuncional al qual és inherent l'organització soci cultural del territori (des d'un enfocament de desenvolupament territorial i sostenible); en aquests territoris es fa fonamental visibilitzar les seves diverses funcions amb la finalitat d'introduir la perspectiva de la Sobirania Alimentària de la ciutat i els seus voltants així com de la conservació del paisatge i de les fonts secundàries d'aigua del municipi, ampliant els recursos i millorant la capacitat de resiliència enfront de l'actual

procés de canvi climàtic. Des d'aquesta perspectiva, la proposta treballarà amb les productores i els productors pagesos de sis comunitats del macro districte rural de Hampaturi i dos barris del macro districte Sud, amb la finalitat d'enfortir l'agricultura que es desenvolupa en aquestes zones mitjançant l'adopció d'eines que permetin una producció agroecològica sustentable. A més, s'instal·laran mòduls de recerca-acció en les dues zones del projecte amb els quals es facilitaran processos de capacitat. També s'articularen accions amb les juntes veïnals, la unitat educativa, les organitzacions de productores, consumidores i consumidors amb la finalitat

de visibilitzar la importància d'aquestes zones rurals i peri urbanes en la planificació municipal, treballant per a la seva conservació.

SENEGAL

Bona part del 2020 ha estat marcat per la pandèmia de la Covid-19, que en un primer moment va parar o alentir alguns dels projectes. Tot i així, les nostres contraparts s'han adaptat a la situació i han aplicat tots els protocols de l'Estat senegalès en matèria de prevenció de la pandèmia i totes les activitats han pogut dur-se a terme. Totes les accions s'han pensat tenint en compte l'actual crisi de la Covid-19 que vivim i que afectarà segurament durant bona part de l'any 2021.

Al llarg d'aquest any s'ha continuat consolidant el treball que la Xarxa de Consum Solidari està realitzant al Senegal des de l'any 2010, concretament a les regions de Ziguinchor i Kolda (regió natural de la Casamance) i, de Dakar.

La XCS treballa al Senegal principalment en els sectors de:

1. La promoció del desenvolupament rural basat en la sobirania alimentària (actualment no hi ha cap projecte en execució sobre aquesta temàtica)
2. La promoció de la governança democràtica, participació i control ciutadà
3. La promoció dels drets de les dones i lluita contra les violències masclistes

A la regió de Ziguinchor, amb USOFORAL i l'Agència Regional de Desenvolupament (ARD) com a contraparts locals, se segueix desplegant l'estratègia de treball entorn a tres eixos:

- L'apoderament de les dones i la lluita contra les violències masclistes
- L'enfortiment de la governança democràtica local

A la regió de Kolda, amb l'Agència Regional de Desenvolupament (ARD), les accions se centren en:

- L'apoderament polític, econòmic i social de les dones que incideix directament en una millora de les condicions de vida familiars

Finalment, a la ciutat de Dakar, amb el Réseau Siggil Jigéen i l'Associació de Juristes Senegaleses (AJS) com a contraparts locals, es treballa directament amb diferents districtes de la ciutat per tal de :

- Promoure l'emprenedoria femenina des d'una perspectiva d'economia social i solidària (actualment no hi ha cap projecte en execució sobre aquesta temàtica)
- Promoció de la governança democràtica local
- Protecció dels drets de les dones lluita contra les violències masclistes

Projectes en execució al 2020

Apoderament de les dones de la regió de Kolda, Senegal, per avançar en la consolidació de la defensa, garantia i exercici dels seus drets humans.

Soci local: Agència Regional de Desenvolupament de Kolda (ARD/K)

Finançador: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)

El programa, de 24 mesos de durada, vol contribuir a l'apoderament de les dones de la regió de Kolda per avançar en la consolidació de la defensa, garantia i exercici dels seus drets polítics, econòmics, socials, culturals i a una vida lliure de violències. Això es realitza mitjançant la promoció dels drets de les dones mitjançant el reforç del moviment associatiu i les associacions

civils a través de 4 eixos: (1) creació d'una xarxa operacional capaç de defensar els drets i interessos de les dones, (2) promoció dels mecanismes d'accés a la informació jurídica, a l'acompanyament i a la visibilització de les violències de gènere, (3) reforç de l'autonomia econòmica de les dones per tal de millorar els ingressos familiars i garantir el seu protagonisme en la defensa dels seus drets, i (4) participació efectiva dels actors i actrius del programa.

Contribució als drets de les dones i a la governança democràtica de la ciutat de Dakar

Soci local: Associació de Juristes Senegaleses (AJS)

Finançador: Ajuntament de Barcelona

El projecte, de 24 mesos, vol contribuir als drets de les dones i a la governança democràtica dels districtes de Dieuppeul-Derklé, Gueule Tapée-Fass-Colobane i Médina, de Dakar.

Per aconseguir-ho, se segueixen 4 eixos: (1) assegurada la participació efectiva dels actors/actrius del projecte, (2) millorades les capacitats de les administracions locals i membres de la societat civil en participació de les dones a la governança local, (3) promoguda la capacitat i sensibilització de la població en matèria de violències de gènere, drets de les dones i mecanismes de protecció, i (4) augmentada la capacitat de incidència de les dones a les instàncies de decisió.

L'actuació queda alineada amb els principals documents estratègics del país, com ara el Pla Senegal Emergent (amb horitzó al 2035), l'Estratègia per l'Equitat i la Igualtat de Gènere (2016-2026) i el Programa Nacional de Desenvolupament.

La contrapart encarregada d'executar el programa és l'Associació de Juristes Senegaleses (AJS), una organització amb una llarga experiència en matèria de drets i apoderament de la dona, tant a través de nombroses accions d'incidència política com d'accions a peu de carrer, la qual han participat activament tant en la identificació com en la formulació del projecte.

Reforç de la governança metropolitana a la ciutat de Ziguinchor, Senegal

Soci local: *Agència Regional de Desenvolupament de Ziguinchor (ARD/Z)*

Finançador: *Ajuntament de Sant Cugat del Vallès i Àrea Metropolitana de Barcelona*

El projecte, d'una durada de 12 mesos, té com a objectiu general (OG) contribuir a la governabilitat al Senegal, a través del seu objectiu específic (OE) de garantir els drets municipals, així com la governança democràtica a la ciutat de Ziguinchor, al sud del Senegal. Aquest objectiu preveu fer-se mitjançant l'assoliment de tres (3) resultats:

R1: Reforçar les capacitats dels electes i la societat civil en processos de descentralització, política fiscal i governança multinivell

R2: Reforçar les capacitats dels serveis tècnics de l'Ajuntament de Ziguinchor.

R3: Millorar l'entorn saludable mitjançant la gestió integral del cicle de l'aigua i la lluita contra les pandèmies

El projecte es dirigeix a titulars d'obligacions (TO), els/les electes locals i agents municipals, i a titulars de responsabilitats (TR), les organitzacions de la societat civil, per tal que disposin dels instruments necessaris per exigir l'acompliment dels drets, i permetre la participació activa i efectiva de la ciutadania en els afers de l'administració local. Aquests TO i TR seran 126 persones de les quals 70 són dones.

La contrapart del projecte és l'Agència Regional de Desenvolupament de Ziguinchor (ARDZ), el braç tècnic de les col·lectivitats locals, amb experiència en matèria d'implementació de polítiques públiques i cooperació al desenvolupament. L'ARDZ té experiència en la temàtica que aborda el projecte i a la zona geogràfica on es desenvoluparà i ha dut a terme projectes relacionats amb la promoció de la governabilitat democràtica a Ziguinchor conjuntament amb la XCS. L'Ajuntament de Ziguinchor és una entitat col·laboradora en el projecte. El projecte s'alinea amb les polítiques públiques del país com ara el Pla Senegal Emergent, el Programa de Recolzament a la governança al Senegal, l'Estratègia Nacional per la Igualtat i l'Equitat de Gènere, i finalment amb el Pla de Desenvolupament Comunal de la ciutat de Ziguinchor.

Cofinançadors que han recolzat les nostres intervencions de cooperació

Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo

Agencia Asturiana de Cooperación al Desarrollo

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Diputació de Barcelona

Àrea Metropolitana de Barcelona

Ajuntament de Barcelona – Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Ayuntamiento de Xixón

EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

La Xarxa de Consum Solidari incentiva la participació ciutadana en diversos camps i formes, sempre orientats a assolir la pràctica d'un consum responsable i a construir la sobirania alimentària, entesa com el dret dels pobles d'arreu del món a decidir què mengen i com ho produeixen i ho comercialitzen.

Les accions de XCS d'EpD tenen com a objectiu sensibilitzar i formar la població catalana en el aspectes del consum solidari, sostenible i responsable. Per això la nostra entitat és membre de la Xarxa d'Economia Solidaria (XES). En l'àmbit de l'Acció Política, treballem sobretot en aspectes per contrarestar l'Emergència Climàtica.

Un dels aspectes en que la entitat té una llarga i contrastada experiència és en la implementació de circuits curts alimentaris, punt bàsic en la concepció de sobirania alimentària; s'entén com a circuit curt aquell on el valor afegit està controlat pels petits productors i productores, els productes recorren pocs kilòmetres i respecten les temporades i el model productiu respecta la natura, evita inputs llunyans, nocius i contaminants. És a dir, un model de distribució acord amb una visió de sobirania alimentària i que potencia una agricultura que refreda la terra i, per tant, contribueix a la disminució de la petjada ecològica i el canvi climàtic. Ens centrem en aquells models de circuits curts amb major impacte i que es dirigeixen al gran públic: menjadors escolars controlats per la pròpia comunitat educativa i els Mercats de Pagès.

Entenem per consum ecològicament harmoniós aquell que redueix la despesa energètica i de materials al mínim i facilita que aquesta es faci respectant els cicles naturals. Els principis d'una agricultura en harmonia amb la natura estan recollits en la visió agroecològica i sota els principis de la sobirania alimentària.

Entenem per equitat i comerç socialment just aquell que permet viure dignament a tots els participants en la cadena de valor d'un producte retribuint equitativament a cadascú segons la seva aportació i sense cap discriminació per raó de gènere, origen o ètnia.

Donem especial importància al repartiment equitatiu de la feina en aquells aspectes del consum que tradicionalment han estat associats a una discriminació de gènere (tasques reproductives).

Reivindiquem la equitat intergeneracional, considerant inacceptable que els costos del nostre consum actual els hagin de patir les generacions futures.

Tenint en compte les diferents característiques dels productes i dels ecosistemes defensem que la distància quilomètrica recorreguda pels diferents productes, inputs i subproductes que participen en el seu cicle de vida sigui la mínima imprescindible.

Projectes més destacats realitzats en l'àmbit de l'educació per al desenvolupament:

Fem Plaça. Accions per garantir la sostenibilitat institucional, social i econòmica dels Mercats de Pagès

Finançador: Ajuntament de Barcelona – Subvencions d'Impuls Socioeconòmic del Territori

Els Mercats de Pagès organitzats per la Xarxa de Consum Solidari (XCS) es van iniciar al barri de la Rivera (Plaça San Agustí Vell) l'any 2007 amb l'objectiu de promoure el consum responsable de productes ecològics, de proximitat i de Km 0 a l'espai públic de Barcelona. L'èxit inicial de la proposta i la bona rebuda per part de la ciutadania barcelonina de seguida va propiciar una ampliació progressiva del número de mercats i de les periodicitats i actualment la XCS organitza 4 mercats

setmanals als barris de l'Eixample Esquerra, Fort Pienc i Guinardó i Sants. També, la XCS organitza 3 Mercadets (espais més petits i amb menys productores) de periodicitat setmanal a Ciutat Vella, Casal de Joves Queix i a l'Espai Veïnal Calàbria 66.

Aquest projecte de continuïtat, iniciat el mes de octubre del 2020, busca consolidar els Mercats de Pagès i Mercadets organitzats per la XCS i així garantir la sostenibilitat institucional, social i econòmica dels mateixos.enguany ha estat un any marcat per les restriccions de la pandèmia del Covid 19, que també han afectat a les activitats dels Mercats, que en un primer moment van ser anul·lats per les institucions municipals. Arrel d'una forta campanya de promoció d'aquests espais per considerar-los serveis bàsics (igual que els supermercats), es van tornar a celebrar els Mercats de Pagès tenint en compte totes les mesures preventives necessàries per la cura de la salut dels participants.

Aquest projecte finalitza el proper mes de juny de 2021.

Consum Crític, sobirania alimentària i feminisme, nou paradigma Justícia Global

Finançador: Ajuntament de Barcelona –Justícia Global

Aquest projecte vol incidir en els moviments socials que treballen en l'àmbit del consum crític, el comerç just i la sobirania alimentària, les institucions públiques que en tenen obligacions en l'àmbit territorial de Barcelona i la ciutadania que exerceix un consum crític mitjançant la recerca, la formació, accions de sensibilització i mobilització ciutadana.

Algunes de les accions d'aquest projecte han hagut de ser repensades degut a les restriccions instaurades per la pandèmia del Covid 19, sobretot aquelles que es refereixen a les capacitacions dels monitors de menjadors que s'havien de dur a terme en alguns centres educatius de la ciutat de Barcelona. Aquestes activitats han estat reformulades i finalment es va decidir que els alumnes usuaris dels menjadors escolars fessin sortides pedagògiques per visitar iniciatives relacionades amb la sobirania alimentària i el compostatge urbà, de manera que es poguessin respectar les mesures sanitàries.

Aquest projecte finalitza el proper mes de març de 2021.

Intercooperació i sobirania alimentària en temps de la pandèmia del COVID19 (2005)

Finançador: Ajuntament de Barcelona – Reforç de l'ESS

Aquest projecte té per objectiu implementar accions per la promoció de la sobirania alimentària mitjançant l'àmbit de la restauració feta amb productes dels Mercats de Pagès. A la vegada, es pretén crear espais per promocionar espais de trobada veïnal, propicis per la reivindicació d'iniciatives de l'economia social i solidària a nivell de ciutat. El projecte, implementat conjuntament amb altres dues entitats (Remoure i Mescladís), incideix directament en la promoció de la sobirania alimentària a la ciutat de Barcelona, així com la promoció d'espais de consum crític i responsable.

enguany ha estat un any marcat per les restriccions de la pandèmia del Covid 19, que també han afectat a les activitats d'aquest

projecte que es realitzen als Mercats, que en un primer moment van ser anul·lats per les institucions municipals. Arrel d'una forta campanya de promoció d'aquests espais per considerar-los serveis bàsics (igual que els supermercats), es van tornar a celebrar els Mercats de Pagès tenint en compte totes les mesures preventives necessàries per la cura de la salut dels participants. D'aquesta manera, es va poder implementar de nou "l'espai Tastem", espai gastronòmic que ofereix tapes i degustacions fetes amb productes propis dels Mercats de Pagès.

Aquest projecte finalitza el proper mes de juny de 2021.

Altres accions:

Mercats de Pagès

Per als Mercats de Pagès l'any 2020 també va ser difícil i ple de reptes. A causa de la crisi del Covid19, al març de 2020 totes les llicències de mercats de venda no sedentària van ser suspeses. El tancament de la restauració, menjadors escolars i mercats de venda directa, va augmentar el problema de la petita agricultura (pagesia) de donar sortida a la seva producció. Per contra, les grans cadenes de distribució seguien obertes, en condicions molt més insegures i venent producte fresc (no local).

Per a disminuir aquest impacte negatiu, la Xarxa de Consum Solidari va crear una xarxa de distribució de cistelles agroecològiques a domicili, posant en contacte les consumidores amb productores que habitualment formaven part dels Mercats. Al mateix temps es va crear la campanya de protesta "Volem Mercats de Pagès a BCN" dirigida a l'Ajuntament de Barcelona. Finalment, a l'abril de 2020 les llicències de Mercats van ser reactivades i les productores, després d'unes setmanes d'absència, van tornar als carrers de Barcelona el dissabte 18 d'abril. Els Mercats de Pagès dels barris de Fort Pienc, l'Esquerra de l'Eixample i Guinardó, adaptats a les noves condicions, van seguir oberts setmanalment fins al final de curs al juliol, i, després de les vacances d'estiu, van tornar al setembre.

L'únic dels quatre Mercats de Pagès organitzats per la Xarxa que, després de la reactivació oficial de venda no sedentària continuava tenint la llicència paralitzada, va ser el Mercat de Sants. Com a resposta a la paralització del permís, la Xarxa va iniciar una campanya que, en menys de 48 hores, va recollir 180 signatures, de les quals 32 eren d'entitats. La situació va ser solucionada de manera que el Mercat de Sants, amb una nova ubicació, va tornar al funcionament a l'octubre de 2020. La nova ubicació (Rambla Brasil/Avinguda de Madrid) ens va acostar al barri de Les Corts, creant oportunitat de noves col·laboracions i treball conjunt entre barris/districtes veïns..

Importació i distribució de Comerç Just

Si l'any passat afirmàvem sentir "que els efectes de la COVID ens portaven a una nova crisi general i global" que ens imposava com a primer objectiu el de "sobreviure", a la memòria d'aquest any hauríem de remarcar que aquell objectiu s'amplia en la convicció: tan greu com la COVID també ho és aquella tan perillosa pandèmia ideològica que està sembrant plantejaments conservadors i individualistes, deixant de banda idees com la solidaritat, la lluita contra les desigualtats i el bé comú; tant a casa nostra com a la "gran casa Món".

Vivim un any amb l'espasa de Dàmocles de la incertesa compartida amb les nostres contraparts i tendes que lluiten contra el tancament, esforçant-se a ser "competitives i visibles" a barris i pobles en els quals treballem des de fa anys. I mentrestant, veiem la ràpida implementació de multinacionals de la distribució alimentària amb les seves recent obertes "seccions ecològiques, de proximitat i en petit format..."

Aquestes conspiren en contra de la nostra causa i en la nostra feina: l'augment dels costos de producció de les nostres contraparts en països empobrits, i ara, cruelment castigats per la pandèmia; les dificultats, limitacions i consegüents encariments del transport internacional, de la importació i de la distribució local dels nostres productes; i també, el matemàtic augment dels seus preus i la reducció de les nostres vendes.

Si encara estem aquí és per la incansable voluntat de mantenir dempeus xarxes de distribució i comercialització amb les quals convertim en realitat les idees que els dóna sentit.

Avui, ens sentim més convençudes que mai que hem de prevaldre els productes d'alimentació, ja que ens permeten exercir un consum sostingut, habitual i constant.

Per això, les línies que seguiran definint la identitat de la nostra proposta continuaran sent:

- **L'activisme en el consum crític**, explicant les característiques, l'abast i la profunditat d'aquesta crisi.
- **La defensa de la comercialització** (dins de la nostra concepció "comerç just") com una peça molt important d'un procés integral que vol veure a la petita productora pagesa -del sud del món i d'aquí- com el protagonista i responsable de les decisions sobre "què i com produir, amb quin objectiu".
- **L'enfortiment de la xarxa de comercialització que vam estar construint per tot Catalunya i Espanya** amb cooperatives de consumidores ecològiques, amb associacions de tipus divers, amb productores i tendes de pagesos, així com amb algunes distribuïdores comercials; garantint la màxima transparència en tota la cadena comercial i enfortint una xarxa de punts de venda, cooperatives i grups de consum lligats al territori.
- Fent **patents els nostres criteris des de la mateixa promoció i venda de cada producte**. Ho durem a terme amb l'etiquetatge, en la publicitat i en la presència a mercats i activitats de conscienciació.
- També, s'han de mencionar alguns dels objectius específics:
 - Mantenir el punt de venda propi de la Plaça Sant Agustí per l'accés i atenció a les nostres associades.
 - Consolidar la presència en els "Mercats de Pagès" als quatre barris de Barcelona en els quals ja som presents: Dreta i Esquerra de l'Eixample, Guinardó i Sants; a través de punts d'informació i venda de Comerç Just.

Creiem que podem afirmar amb orgull que hem aconseguit mantenir, al llarg d'aquest temps, bones relacions comercials amb petites productores de Catalunya i Espanya, compromeses amb un treball solidari; a l'hora que reforcem acords comercials amb les cooperatives de productores de l'Equador, Cuba, la República Dominicana i Colòmbia.

DELEGACIONS TERRITORIALS

ASTURIES

Cooperació al desenvolupament

El 2020 hem seguit executant el projecte **Sobirania alimentaria i sostenibilitat ambiental en el Municipi de La Paz, Bolívia**, aprovat l'any anterior per l'**Agència Asturiana de Cooperació al Desenvolupament**. Executat en consorci amb l'associació xixonesa **Picu Rabicu** i amb l'organització boliviana Foro Boliviano sobre Medio Ambiente y Desarrollo (FOBOMADE), amb la qual treballem des de fa anys; el projecte treballa amb les productores i els productors pagesos de sis comunitats del macro districte rural de Hampaturi i dos barris del macro districte Sud (situats al peu de la Serranía de las Ánimas) amb la finalitat d'enfortir l'agricultura que es desenvolupa en aquestes zones mitjançant l'adopció d'eines que permeten una producció agroecològica sustentable. A més, s'han instal·lat mòduls de recerca-acció en les dues zones del projecte amb els quals es faciliten processos de capacitat.

També s'articulen accions amb les juntes veïnals, la unitat educativa, les organitzacions de productores, consumidores i consumidores amb la finalitat de visibilitzar la importància d'aquestes zones rurals i peri urbanes en la planificació municipal, treballant per a la seva conservació.

Comerç Just

Es continua la distribució de productes de comerç just al Principat que la Xarxa de Consum Solidari importa de diferents punts d'Amèrica Llatina, sempre etiquetats, entre altres idiomes, en asturianu. Aquesta acció compta amb el suport de **Picu Rabicu**.

SANT CUGAT (CATALUNYA)

Cooperació al desenvolupament

El 2020, l'**Ajuntament de Sant Cugat** va aprovar el projecte **Dones i nenes del Cantón Cotacachi milloren l'exercici del seu dret a viure una vida lliure de violències (Equador)**, que s'executa amb l'organització Asamblea de Unidad Cantonal de Cotacachi i que forma part d'un projecte cofinançat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. Aquest projecte, de 12 mesos de durada, s'orienta a millorar l'exercici del dret de les dones i les nenes del Cantó de Cotacachi (Imbabura, Equador) a viure una vida lliure de violències patriarcal; per això, l'acció es concentra en qualificar la implementació de l'Ordenança per a la Prevenció i Eradicació de Tota Forma de Violència de Gènere i Contra les Dones en el Cantó Cotacachi (política pública local vigent amb perspectiva intercultural). Aquest projecte és una proposta de continuïtat del procés iniciat l'any anterior i que tenia la intenció de "contribuir a l'enfortiment de les organitzacions de dones en la seva agenda política per a la prevenció, atenció i accions que promoguin l'eliminació de la violència de gènere en el Cantó Cotacachi.

Educació per al Desenvolupament i formació

El 2020, dins el marc del projecte de cooperació internacional esmentat, s'han executat, dues activitats de EpD.

La implementació d'aquesta activitat ha canviat respecte a la planificació inicial del projecte presentat. La proposta era realitzar una xerrada i un cinefòrum sobre Violències de Gènere a l'Equador. Les restriccions imposades per les institucions com a conseqüència de la pandèmia de l'COVID19, van fer plantejar un escenari virtual en comptes de presencial i finalment les activitats, que es van celebrar en el marc del 8M, van ser en format virtual, obertes al públic en general i van ser les següents:

- **Passi de el documental VOLAR:** Aquest documental està protagonitzat per nou dones amb un passat de violència de gènere, que comparteixen un cap de setmana al camp, lluny de la

seva vida quotidiana. Són dones de diferents edats i professions però capaces de reconèixer-se unes en altres sense necessitat de paraules. Les uneix el coratge d'haver-se enfrontat a l'infern d'aquesta violència, d'haver sobreviscut i també de voler donar un sentit al sofriment patit. I posen a disposició d'altres dones i de la societat el seu recorregut vital, sense cap tipus de victimisme.

- **Videoconferència sobre Violència de gènere i feminisme a Equador (per l'especialista en la matèria Carmelina Moran):** Aquest vídeo va ser gravat i penjat al Youtube de la XCS. Carmelina, feminista i especialista en violència de gènere basada a Cotacachi (Equador), fa un exhaustiu anàlisi de la situació de la violència de gènere en l'Equador. Es pot veure en el següent link:

<https://www.youtube.com/watch?v=XuVPssTpTdg>

Carmelina Morán
Especialista en violència de gènere i feminisme a l'Equador

Videoconferència sobre violència de gènere i feminisme a l'Equador

VALÈNCIA

Cooperació al desenvolupament

Acompanyament, formació i capacitatció en temes de disseny de productes i producció tèxtil per al mercat local i el comerç just internacional, dels grups de dones (Massai, Jimudu Women Group i Lamu Recycling Solution) de l'ONGD Afrikable a Kenya, amb qui es col·labora a través del projecte Free Design Bank.

FREE DESIGN BANK utilitza la pràctica del disseny com a mitjà per formar els alumnes en l'ètica professional i la solidaritat, i per promoure la consciència social entre els estudiants universitaris en general, en vincular la pràctica de la seva professió amb el món real. Utilitza el disseny com a mitjà per formar artesans sense recursos, millorar els seus coneixements, les seves capacitats productives i els seus ingressos, per tal de millorar el seu nivell de vida i en última instància col·laborar a millorar la situació comercial dels països menys desenvolupats. FREE DESIGN BANK porta funcionant des de l'any 2000 i des de llavors ha col·laborat amb grups d'artesans de l'Equador, Cuba, Perú, Colòmbia, Mali, Senegal, Sierra Leone, Kenya, Tanzània, Sri-Lanka, Nepal, Índia i Filipines. Moltes d'aquestes accions, en coordinació i amb el suport de la Xarxa de Consum Solidari.

Comerç Just

Hem continuat amb la distribució de productes de comerç just importats per la Xarxa de Consum Solidari des de diferents punts de l'Amèrica Llatina, sempre amb el suport d'organitzacions sòcies valencianes com Sodepau-País Valencià.

BALANÇ ECONÒMIC

XARXA DE CONSUM SOLIDARI

MEMÒRIA. Exercici 2020

BALANÇ DE SITUACIÓ SIMPLIFICAT A 31 DE DESEMBRE DE 2020

ACTIU			
	NOTA	2020	2019
A) ACTIU NO CORRENT		9.275,45	6.083,27
I. INMOBILITZAT INTANGIBLE	5	2.457,86	3.177,86
II. INMOBILITZAT MATERIAL	5	3.691,07	1.778,89
V.INVERSIONS FINANCERES	7	3.126,52	1.126,52
B) ACTIU CORRENT		740.684,00	453.910,59
I. EXISTÈNCIES		20.170,65	32.136,86
II. USUARIS, PATROCINADORS I DEUTORS DE LES ACTIVITATS I ALTRES COMPTES A COBRAR		231.229,27	202.415,33
1. Usuaris i deutors per vendes y prestació de serveis	7	23.708,92	31.745,38
6. Actius per impost corrent y altres crèdits amb les Administracions Públiques	12	207.520,35	170.669,95
V.INVERSIONS FINANCERES	7	453,75	0,00
VI. EFECTIU I ALTRES ACTIUS LÍQUIDS EQUIVALENTS	7	488.830,33	219.358,40
TOTAL ACTIU		749.959,45	459.993,86

PASSIU

	NOTA	2020	2019 (*)
A) PATRIMONI NET		55.724,87	58.047,27
A-1) FONS PROPIS	10	-17.856,89	-26.883,52
III. EXCEDENTS D'EXERCICIS ANTERIORS		-26.391,14	-43.766,16
V. EXCEDENT DE L'EXERCICI	3	8.534,25	16.882,64
A-2) SUBV, DONACIONS I LLEGATS REBUTS I ALTRES AJUSTAMENTS		73.581,76	84.930,79
1. Subvencions oficials de capital		73.581,76	84.930,79

D) PASSIU NO CORRENT		313.856,34	113.091,00
II. DEUTES A LLARG TERMINI		313.856,34	113.091,00
2. Altres deutes a llarg termini	8	313.856,34	113.091,00

C) PASSIU NO CORRENT		380.378,24	288.855,59
II. Deutes a curt termini		44.452,85	91.653,97
2. Altres deutes a curt termini	8	44.452,85	91.653,97
IV. CREDITORS PER ACTIVITATS I ALTRES COMPTES A PAGAR		335.925,39	197.201,62
1. Proveïdors	8	39.987,59	37.350,41
2. Altres creditors	8	290.121,76	153.584,31
4 Passius per impost corrent i altres deutes amb les Administracions Públiques	12	5.816,04	6.266,90
5. A compte d'usuaris	8	0,00	0,00

TOTAL PASSIU		749.959,45	459.993,86
---------------------	--	-------------------	-------------------

(*) Els saldos de patrimoni net i passiu corresponents a l'exercici 2019 han estat reexpressats en aplicació d'un canvi de criteri

Les notes de la Memòria adjunta són part integrant dels Comptes Anuals a 31 de desembre de 2020

XARXA DE CONSUM SOLIDARI

MEMÒRIA. Exercici 2020

COMPTE DE RESULTATS SIMPLIFICAT A 31 DE DESEMBRE DE 2020 i 2019

	Nota	(Deure) / Haber	(Deure) / Haber
		2020	2019
1. Ingressos per les activitats		310.856,45	336.935,15
a) Vendes i prestacions de serveis	13	96.790,98	109.226,93
b) Ingressos rebuts amb caràcter periòdic		9.856,10	6.892,11
d) Subvencions, donacions i altres ingressos	11	204.209,37	220.816,11
h) Reintegrament de subvencions			
5. Aprovisionaments	13	-81.588,50	-62.990,78
7. Despeses de personal	13	-128.147,74	-144.283,58
8. Altres despeses d'explotació		-90.118,80	-112.108,03
a) Serveis exteriors		-79.817,59	-101.410,46
a.2) Arrendaments y cànon		-13.746,23	-14.181,88
a.3) Reparacions y conservació		-2.662,00	0,00
a.4) Serveis professionals independents		-29.801,81	-37.266,11
a.5) Transports		-211,75	-8.227,28
a.6) Primes d'assegurances		-1.681,90	-1.424,88
a.7) Serveis bancaris		-583,05	-1.543,63
a.8) Publicitat, propaganda y relacions públiques		-4.713,25	-8.200,50
a.9) Subministraments		-3.328,48	-3.639,18
a.10) Altres serveis		-23.089,12	-26.927,00
b) Tributs		-10.300,87	-9.375,36
d) Altres despeses de gestió corrent		-0,34	-1.322,21
9. Amortització d'inmobilitzat	5	-1.781,95	-890,36
11. Altres Resultats		672,83	152,05
12.Deteriorament i resultat per alineacions de l'immobilitzat		0,00	0,00
I) RESULTAT D'EXPLOTACIÓ		9.892,29	16.814,45
14. Ingressos financers		0,00	979,89
15. Despeses financers		-1.358,04	-513,96
17. Diferències de canvi		0,00	-397,74
II) RESULTAT FINANCER		-1.358,04	68,19
III) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		8.534,25	16.882,64
19. Impost sobre beneficis		0,00	0,00
IV) RESULTADO DE L'EXERCICI		8.534,25	16.882,64

Les notes de la Memòria adjunta són part integrant dels Comptes Anuals a 31 de desembre de 2020

TREBALL EN XARXA

La Xarxa de Consum Solidari compta amb el suport de moltes entitats i persones. A continuació us oferim un llistat de les més destacades amb les què hem treballat.

Participació en Plataformes:

- LaFede.cat – Organitzacions per a la Justícia Global
- Xarxa Economia Solidaria (XES)
- SOS Menjadors Escolars
- Mercats de Pagès de Barcelona
- Fòrum de moviments socials sobre sobirania alimentària
- Associació Pels Drets de les dones i el desenvolupament (AWID)
- Vía Campesina

Organitzacions amb les quals s'ha treballat:

Al Sud:

Equador:

- Asamblea de Unidad Cantonal de Cotacachi
- AACRI
- CAMARI
- Cooperativa de Ahorro y Crédito Santa Anita
- Coordinadora Cantonal de Mujeres de Cotacachi
- El Rosal
- Fundación Terranueva
- Runa Tupari
- Sumak Jambina i Sumak Mikuy
- UNORCAC
- DECOIN

Bolívia:

- Aynisuyo
- FOBOMADE
- IPTK

Senegal:

- Réseau Siggil Jigéen (Dakar)
- AFEME (Dakar)
- Fòrum Civil (Ziguinchor)
- USOFORAL (Ziguinchor)
- ECAF (Ziguinchor)
- Agència Regional de Desenvolupament de Ziguinchor
- Plataforma Regional de Dones de Kolda
- FODDE (Kolda)
- Associació de Juristes Senegaleses – Secció Kolda
- PELLITAL (Kolda)

•Agència Regional de Desenvolupament de Kolda

Al Nord:

•A Cova da Terra (Galícia)

•Alba Sud

•Arbore (Galícia)

•Associació de Veïns del Casc Antic

•COOP57

•Cooperativa Aiguaclara (València)

•Cooperativa Feixa Verda

•DIDESUR (Castella - La Manxa)

•El Puente (Alemania)

•Elkarsarea (Euskadi)

•Elkartruke (Euskadi)

•Entrepobles

•Espai Germanetes

•Icària Editorial

•L'Arcu la Vieya (Oviedo)

•La Ceiba, Cooperativa de Consumidores de Comercio Justo (Madrid)

•La Repera

•LiberoMondo (Itàlia)

•Mercatrémol

•Món Verd

•Observatori DESC

•Observatori del Deute en la Globalització

•Observatori de l'alimentació-UB

•Panxea (Galícia)

•Picu Rabicu (Astúries)

•Projecte Mescladís

•Setem

•Sodepau País Valencià

•Sodepaz

•Sodepaz Balamil (Valladolid)

•Sodepaz (Rioja)

•Tienda de la Solidaridad (Rioja)

•UOC

•Justícia Alimentària - Veterinaris sense Fronteres

•Xarxa Comunitària de Sant Antoni –Xarx@ntoni

•Xarxa d'Enllaç amb Palestina

•Xicòria

•Za Zemiata (Bulgaria)